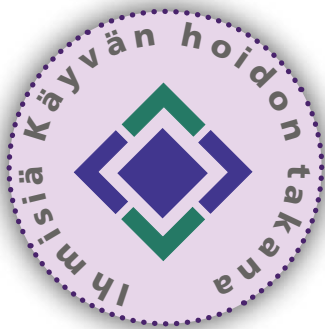

Informaatikko Leena Lodenius tiedonhaun kantava taustavoima

Informaatikoksi koulutautunut eläinfyysiologi on ennen Duodecim ja Käyvän hoidon pestiään työskennellyt mm. Työterveyslaitoksella ja Suomen Lääkäriliitossa. Nykyinen toimipaikka on Lääkäri-seura Duodecim siipien suojassa toimivassa Käypä hoito-toimituksessa.

”Olen Käyvän hoidon tietopalvelupäällikkö. Vastaan tietopalvelun toimivuudesta hoitosuosituksen laadinnassa. Keskeinen tehtävä on tiedonhaut ja asianmukaisten hakustrategioiden suunnittelu. Koulutan myös asiantuntijoita tietokantojen käyttöön ja laadukkaan aineiston seulontaan. Oma tietopalveluosaamista tulee aktiivisesti päivittää seuraamalla uusia tietokantoja ja jatkuvasti muuttuvia hakuominaisuuksia. Tietopalvelutiimi tekee myös alaan liittyvää pienimuotoista tutkimusta. Käyvän hoidon arkistointia hoidamme yhdessä Terkon kanssa.

Työskentelin Ympäristöministeriön EU-informaattikkona vuonna 1998, kun Lääkäriliiton ajoilta tutut Ilkka Kunnamo ja Marjukka Mäkelä soittivat ja pyysivät minua käynnistämään Käypä hoito -projektin tietopalvelutoiminnan. Soitto oli täydellisen iloinen yllätys.

Lähdin innolla ja jännityksellä Käypä hoito -tietopalvelutyöhön, josta ei vielä lähes kaksikymmentä vuotta sitten ollut mitään valmista toimintamallia. Työ oli erinomaisen haastavaa heti alusta lähtien. Vaati muutaman vuoden, että sain syvällisemmän ymmärryksen näyttöön perustuvan lääketieteen tiedonhauista, joita oli kansainvälisesti vasta käynnistetty – Skotlannin SIGN toimi hyvänä esimerkkinä. Vähitellen meille on muodostunut hyväksi todettu toimintamalli, jota pyritään jatkuvasti kehittämään. Keskeistä tällä hetkellä on löytää haku-suodattimet, joiden sensitiivisyys ja spesifisyys olisivat optimaalisia KH-tiedonhauissa.

Työni on ollut itsenäistä, haastavaa, monipuolista ja luovuuttakin on saanut käyttää. Asiakskuntani eli työryhmän jäsenet ovat ihanteellisia tiedon tarvitsijoita. On ollut antoisaa saada teh-

dä yhteistyötä, tulen kaipaamaan heitä siirtyessäni eläkkeelle parin vuoden sisällä.

Työskentelen kaikkien Käypä hoito -työryhmien kanssa. Meitä on kaksi informaattikkoa. Käymme esittelemässä tietopalvelutoimintaa ja tiedonhakuja ryhmän aloittaessa työnsä. Autamme jokaista työryhmäläistä tiedonhakujen alkuun ja toimitamme itse kullekin omaan aihealueeseen liittyvät haut. Toimintamme on vilkasta, vuoden 2013 aikana työryhmille toimitettiin 2870 tiedonhakutiedostoa.

Hoitosuositukset tarjoavat tasapuolisesti ajankohtaista laadukasta tietoa terveydenhuollon henkilöstölle maantieteellisestä sijainnista riippumatta. Tiedontarvitsijoilla ei monissa pienemmissä sairaalakirjastoissa ole mahdollisuuksia saada kattavaa kirjallisuutta eikä kirjastoammatilaisen apua. Hoitosuosistusten valmiiksi arvioitu näyttöön perustuvan lääketieteen kirjallisuus on korvaamaton työkalu Suomen terveydenhuollolle, jota tullaan jatkossakin tarvitsemaan

Mielestäni Käypä hoito -organisaatio toimii nykyisin varsin tehokkaasti. Yksi toivomus kuitenkin on: saada 2–3 henkilöresurssia, jotka kävisivät läpi tiedonhakutuloksia, joista seuloisivat aiheen kannalta kaikkein oleellisimmat artikkelit – tämä helpottaisi huomattavasti työryhmäläisten toimintaa. Vapaaehtoista arvokasta työtä tekevien työryhmien jäsenten työtaakkaa tulisi kaikin mahdollisin tavoin helpottaa.

Tulevaisuudelta toivon, että voisin eläkkeelläkin jatkaa jossain muodossa nykyistä työtäni pienimuotoista tutkimusta tehden, ehkä ruuhka-apulaisena, myös väitöskirjan teko ammattialueeni tiimoilta väikkyy silloin tällöin mielessä.” ■